

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/61,Stanowisko-Kolegium-Instytutu-Pamieci-Narodowej-przyjete-na-posiedzeniu-w-dniu-2.html>
12.04.2026, 09:05

Stanowisko Kolegium Instytutu Pamięci Narodowej przyjęte na posiedzeniu w dniu 2 lutego 2005 r.

Kolegium po wysłuchaniu informacji przedstawionych przez Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej wyraża pełne zaufanie dla jego osoby i działań oraz stwierdza, co następuje:

1. Wyrażamy ubolewanie z powodu incydentu, w wyniku którego doszło do nadużycia dobrej wiary Instytutu i jego pracowników poprzez kolportowanie przez niektóre środowiska bazy danych p.n. „Akta osobowe”, która od listopada 2004 r. znajduje się w czytelni IPN w Warszawie.
2. Uważamy za konieczne ponowne zwrócenie uwagi na fakt, iż tylko część nazwisk znajdujących się w tej bazie danych dotyczy tajnych współpracowników SB, toteż określanie jej jako „listy agentów” czy „spisu agentów” jest całkowicie nieuprawnione, a moralnie godne potępienia.
3. Apelujemy więc do opinii publicznej, a w szczególności do przedstawicieli mediów i polityków, o rzeczową debatę nad przebiegiem i skutkami incydentu.
4. Sprzeciwiamy się wykorzystywaniu dla doraźnych celów politycznych zarówno pomocy archiwalnych, jak i dokumentów udostępnianych zgodnie z ustawą o IPN.
5. Deklarujemy, iż zarówno ten incydent, jak i jego polityczne reperkusje, nie zahamują procesu coraz szerszego udostępniania – osobom pokrzywdzonym oraz instytucjom i osobom upoważnionym przez ustawę o IPN – dokumentów służb specjalnych i aparatu represji PRL. Proces ten trwa od momentu, gdy Instytut zaczął przejmować dokumenty, a jego tempo i zakres regulowane są zarówno przez zapisy ustawy o IPN i inne obowiązujące akty prawne, jak i możliwości techniczne oraz kadrowe Instytutu.
6. Uważamy, iż osobom pokrzywdzonym, których nazwiska znajdują się w kolportowanej bazie danych „Akta osobowe”, należy udostępniać materiały archiwalne w trybie przyspieszonym.

7. Zwracamy też uwagę na konieczność pilnego uproszczenia i zracjonalizowania procedury udostępniania dokumentów dla celów badawczych.

8. Oczekujemy, iż powołany na wniosek Kolegium przez Prezesa Instytutu zespół ds. przygotowania projektu nowelizacji ustawy o IPN przedstawi ostateczny projekt przedmiotowej nowelizacji do końca marca br.